

อบต. สร้างทางเท้าปิดทางเข้า - ออกบ้านพักทั้งที่เคยได้รับอนุญาต

คตปกรรณที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นกรณีขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ก่อสร้างทางเท้าริมทางหลวงแผ่นดิน บริเวณหน้าบ้านและร้านค้าของผู้พักคตทั้งสี่ โดยมีขอบทางเท้าที่ก่อสร้างสูงกว่าระดับไหล่ทางเดิม และปิดกั้นทางเข้า - ออกบ้าน เป็นเหตุให้ผู้พักคตทั้งสี่ไม่สามารถนำรถเข้า - ออกในบริเวณบ้านและไม่สามารถจอดรถบริเวณไหล่ทางได้

ข้อเท็จจริงในคดี คือ ปี 2549 กรมทางหลวงได้ขยายทางหลวงและได้อนุญาตให้ผู้พักคตทั้งสี่ทำทางเข้า - ออกกว้าง 3 - 4 เมตร เพื่อเชื่อมกับทางหลวงแผ่นดิน โดยวางท่อระบายน้ำ บ่อพักน้ำ เพื่อให้สามารถขับรถเข้า - ออกได้และถมผิวจราจรบริเวณไหล่ทางให้อยู่ระดับเดียวกับถนนตามแบบที่กรมทางหลวงกำหนดโดยใช้ทุนส่วนตัว และต่อมาปี 2551 ผู้พักคต (องค์การบริหารส่วนตำบล) ได้ปรับปรุงภูมิทัศน์ร้านค้าชุมชนโดยก่อสร้างทางเท้าริมทางหลวงโดยได้รับอนุญาตจากแขวงทางหลวงสงขลาโดยมีเงื่อนไขว่าห้ามปิดทางเข้า - ออกบ้านเรือนริมเขตทางหลวงบริเวณที่ขออนุญาต เว้นแต่ทางเข้า - ออกที่ได้รับอนุญาตอยู่เดิม แต่ผู้พักคตดำเนินการโดยไม่ได้เว้นช่องทางเข้า - ออกบ้านพักของผู้พักคตและใช้วัสดุเดิมที่ผู้พักคตทำไว้ เช่น ท่อระบายน้ำ บ่อพักน้ำ เป็นวัสดุก่อสร้าง

ผู้พักคตทั้งสี่ขอให้ผู้พักคตดำเนินการแก้ไขโดยเว้นทางเข้า - ออกให้เหมือนเดิม แต่ผู้พักคตไม่ดำเนินการ โดยอ้างว่าไม่สามารถแก้ไขได้เนื่องจากกรมทางหลวงไม่อนุญาต และผู้พักคตมิได้โต้แย้งคัดค้านการดำเนินการ ทั้งการรื้อถอนจะทำให้ประโยชน์ส่วนรวมเสียหายและงบประมาณที่นำมาใช้ต้องเสียเปล่าโดยใช่เหตุ

จึงขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้ผู้พักคตรื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่กีดขวางทางเข้า - ออกของผู้พักคตทั้งสี่และปรับปรุงให้อยู่ในสภาพเดิมและให้ชดเชยค่าเสียหาย

คดีนี้มีประเด็นที่สำคัญ คือ การกระทำขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ก่อสร้างทางเท้าโดยมิได้เว้นช่องทางเข้า - ออกบ้านพักเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้พักคตหรือไม่ และต้องชดเชยค่าเสียหายเพียงใด ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้พักคตทั้งสี่ได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างทางเข้า - ออก เพื่อเชื่อมต่อบ้านพักกับทางหลวงแผ่นดินก่อนที่ผู้พักคตจะดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ในปี พ.ศ. 2551 แต่ผู้พักคตกลับดำเนินการก่อสร้างทางเท้าดังกล่าวโดยมิได้เว้นช่องทางเข้า - ออกบ้านพักของผู้พักคตทั้งสี่ไว้ การกระทำของผู้พักคตจึงเป็นการกระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดตามหนังสืออนุญาตของแขวงทางหลวงสงขลา การก่อสร้างปรับปรุงทางเท้าพิพาทจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อการกระทำดังกล่าวทำให้ผู้พักคตทั้งสี่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายเพราะเสียสิทธิในการใช้ทางเข้า - ออกบ้านพักได้ตามปกติตามที่แขวงทางหลวงสงขลาได้อนุญาตไว้ และยังเป็นเหตุให้ผู้พักคตต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นอีก กรณีจึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้พักคตทั้งสี่ตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ผู้พักคตในฐานะหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 จึงต้องรับผิดชอบแก่การกระทำละเมิดที่เกิดขึ้นกับผู้พักคตทั้งสี่ตามมาตรา 5 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พิพากษาให้ผู้พักคตรื้อแก้ไขทางเท้าบริเวณหน้าบ้านผู้พักคตทั้งสี่แล้วทำทางเข้า - ออกบ้านของผู้พักคตทั้งสี่ให้มีสภาพตามที่ผู้พักคตทั้งสี่ได้รับอนุญาตจากแขวงทางหลวงสงขลาเดิม และจ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้พักคตโดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 45 วัน นับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 260/2556)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แม้จะเป็นการดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับประโยชน์ แต่หากฝ่ายปกครองได้กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขใดๆ ไว้ก็จำเป็นจะต้องเคารพต่อหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่ฝ่ายปกครองเป็นผู้กำหนดขึ้น มิใช่มุ่งแต่ประโยชน์ของคนส่วนใหญ่แต่อย่างเดียว เพราะประชาชนย่อมเชื่อโดยสุจริตว่าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่างๆ ที่ฝ่ายปกครองกำหนดขึ้นใช้ในการดำเนินการทางปกรองนั้น เป็นความถูกต้องชอบธรรมที่ทั้งฝ่ายปกครองและประชาชนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามครับ !

นายปกครอง
